

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Banca		Código	611448010
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Veiga Fernández, Luís Angel	Correo electrónico	I.veiga@udc.es	
Profesorado	Maixe Altes, Joan Carles Veiga Fernández, Luís Angel	Correo electrónico	carlos.maixe@udc.es I.veiga@udc.es	
Web	http://fv.udc.es/			
Descripción xeral	Esta materia consta de dúas partes. Na primeira parte trátanse con carácter preferente aspectos da contorna bancaria en perspectiva internacional e histórica: a crise financeira actual con relación ás crises pasadas, a incidencia do cambio tecnolóxico na competitividade do sector e a evolución da banca comercial polo miúdo e de servizos. Na segunda parte preténdese achegar ao alumno unha visión global das entidades financeiras, da súa actividade, do seu tipo de negocio, os seus produtos e a súa operatoria, con referencia a los contenidos da certificación EFPA o similar, así como aos requisitos de acreditación pola CNMV e polo Banco de España para asesorar en materia de investimento e en materia de contratos de crédito inmobiliario			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos: Non haberá cambios no contido e no programa da materia</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Uso da plataforma moodle con materiais disponibles para o traballo personalizado do estudiante, incluído o material audiovisual gravado coas sesións en liña do curso, de ser o caso. *Metodoloxías docentes que se modifican Incorpórarse o material audiovisual gravado coas sesións en liña do curso, de ser o caso.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Moodle/Email/Teams no horario de tutorías semanal de cada profesor.</p> <p>4. Modificacións na avaliación: Avaliación continua: 60% (corresponde a avaliação continua tradicional) Exame final: 40% (Primeira parte: en liña, proba de tipo test sobre o conxunto das ensinanzas: 20%; Segunda parte: en liña, proba con preguntas que poden ser de escolha múltiple (test), resposta curta, ensaio, numérica, verdadeiro/falso, etc., 20%)</p> <p>*Observacións de avaliação:</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non hai cambios no material bibliográfico nin nas ligazóns web respecto á guía docente inicial.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Identificar os retos estratégicos e tendencias aos que se enfrentan as entidades financeiras	AP3	BP1	CM1
	AP11	BP3	CM2
	AP12	BP5	CM3
	AP19	BP6	CM4
	AP25	BP9	CM5
	AP28	BP10	CM6
		BP13	CM7
		BP14	CM8
		BP15	
		BP17	
		BP20	
		BP23	
		BP24	
		BP25	
		BP26	
		BP27	
		BP28	
Coñecer os aspectos históricos e institucionais do desenvolvemento bancario, especialmente o papel da banca universal, a diversificación, o cambio tecnolóxico e a informatización na era da globalización	AP2	BP1	CM1
	AP3	BP2	CM2
	AP11	BP3	CM3
		BP5	CM4
		BP6	CM5
		BP8	CM6
		BP10	CM7
		BP11	CM8
		BP12	
		BP13	
		BP14	
		BP15	
		BP17	
		BP23	
		BP24	
		BP25	
		BP26	
		BP27	
		BP28	

Contidos	
Temas	Subtemas
PRIMERA PARTE (J. Carles Maixé-Altés): Banking environment: International historical perspectives ? Entorno bancario: Perspectiva internacional e histórica	***

Unidad 1. Las crisis financieras ¿viejos o nuevos problemas en las finanzas internacionales desde 1929 hasta hoy?	<ol style="list-style-type: none">1. Las crisis financieras en perspectiva: El crack de 1929 y las crisis de finales del siglo XX2. Crisis financieras y préstamo interbancario internacional. Nuevos análisis a raíz de la reciente crisis3. La depresión de 2008 y las políticas emprendidas por los gobiernos y los supervisores4. Qué lecciones pueden obtenerse de las crisis pasadas <p>***</p> <p>Adaptación programa EFPA: Módulo 1. Instrumentos y mercados financieros (1.B. Los ciclos económicos; 3.D.1. Mercados financieros: conceptos y funciones)</p>
Unidad 2. La dinámica de la ventaja competitiva: informatización y cambio tecnológico en la industria bancaria	<ol style="list-style-type: none">1. Cambio tecnológico y competitividad en los mercados bancarios. Consideraciones sobre la "paradoja de la productividad";2. Informatización y teleproceso en los bancos y cajas españoles3. Un caso de estudio: el liderazgo tecnológico de "la Caixa" - Caixabank <p>***</p> <p>Adaptación programa EFPA. Estudio de caso: desarrollos de la estrategia multicanal en los productos bancarios</p>
Unidad 3. Sistemas de pago, banca minorista y banca de servicios	<ol style="list-style-type: none">1. Comercio minorista, banca y sistemas de pago2. Las tarjetas de plástico y el desarrollo de una banca de servicios: la perspectiva evolutiva y el "Two-Sided Market Approach";3. Resistiendo al "cambio climático": las incertidumbres del retail banking europeo y el reto del FinTech <p>***</p> <p>Adaptación programa EFPA: Módulo 1. Instrumentos y mercados financieros (3.E.3. El Banco Central Europeo y la política monetaria. El sistema TARGET: objeto y funcionamiento). Módulo 7. Crédito y financiación (1.A.5. Tarjetas de crédito)</p>
SEGUNDA PARTE (Luis Angel Veiga Fernández): Negocio bancario. Crédito y Financiación. Temas 1 al 6 totalmente adaptados al módulo 7 del programa EFPA: Crédito y Financiación.	***
Tema 1.- Productos de crédito	<p>A. Tipos de préstamos</p> <ol style="list-style-type: none">1.Crédito al consumo2.Crédito hipotecario3.Leasing4.Renting5.Tarjetas de crédito <p>B. Análisis financiero del préstamo</p> <ol style="list-style-type: none">1.Comisiones y otros costes2.Tipo de interés fijo y variable3.Métodos de amortización
Tema 2.- Análisis del riesgo de particulares	<p>A. Riesgo de crédito</p> <p>B. Riesgo jurídico</p> <p>C. Riesgo operativo</p> <p>D. Factores que determinan el nivel de riesgo</p>

Tema 3.- Las fases del riesgo de particulares	A. Estudio B. Concesión C. Formalización D. Seguimiento
Tema 4.- Análisis de las garantías	A. Garantías reales B. Garantías personales C. Garantías pignoráticas con activos financieros
Tema 5.- Apalancamiento	A. Efecto del apalancamiento en una operación de crédito B. Ratios de endeudamiento en una operación de crédito
Tema 6.- Gestión de la insolvencia	A. Clasificación de las operaciones vencidas B. Negociación con la entidad C. Proceso de impago. El impago como un problema de pronóstico. D. Soluciones E. Procedimiento judicial
Tema 7.- Otros temas relacionados con el negocio bancario	A. Reestructuración del sector bancario. Unión Bancaria (MUS, MUR) B. Protección al cliente bancario. Servicio de Reclamaciones del Banco de España C. Fondo de Garantía de Depósitos en Entidades Bancarias D. Exclusión Financiera. Banca Ética: responsabilidad social, idoneidad de clientes y otras cuestiones éticas.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B2 B5 B6 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C4 C5 C6 C7 C8	16	36.8	52.8
Seminario	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	19.1	29.1
Traballos tutelados	B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	9	17.1	26.1
Proba obxectiva	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B5 B6 B8 B9 B12 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2

Atención personalizada		15	0	15
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Presentación e desenvolvemento por parte do profesor da materia correspondente na sesión de clase. Dita explicación irá acompañada das fontes e bibliografía axeitadas para que o alumno poda profundar na materia desenvolvida, tanto en termos teóricos como prácticos.
Seminario	Clase-seminario
Traballos tutelados	Ao comezo de cada unha das partes da materia asignaranse unha serie de traballos que nalgúns casos desenrolaranse de xeito individual e outros en grupo. Ditos traballos serán titorizados particularmente (alumno ou grupos de alumnos) para que se acadan os obxectivos previstos. Para a súa avaliación podería esixirse que os traballos se expoñan públicamente e se estableza un debate na clase ao redor dos mesmos.
Proba obxectiva	Exame final

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Nos casos que proceda realizarase atención personalizada, preferentemente en horas de titoría.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Seminario	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	A súa avaliación computase xunto cas intervencións do alumno en clase nos traballo tutelados.	0
Sesión maxistral	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B2 B5 B6 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C4 C5 C6 C7 C8	A súa avaliación computase dentro da proba obxectiva.	0
Traballos tutelados	B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B15 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Esta porcentaxe constitúe a media dos porcentaxes da primeira e a segunda parte da asignatura: A porcentaxe exacta para cada parte explicitase en "Observacións";	45
Proba obxectiva	A2 A3 A11 A12 A19 A25 A28 B1 B5 B6 B8 B9 B12 B14 B15 B17 B20 B23 B24 B25 B26 B27 B28 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	Esta porcentaxe constitúe a media dos porcentaxes da primeira e a segunda parte da asignatura: A porcentaxe exacta para cada parte explicitase en "Observacións";	55

Observacións avaliación

DETALLE DO SISTEMA DE AVALIACIÓN

Avaliación continua: Participación en clase, Seminarios e Traballos tutelados (Primeira parte: 60%; Segunda parte: 30%)

Proba final: Avaliación do conxunto das habilidades e contidos do curso a través dunha proba escrita (Primeira parte: 40%; Segunda parte: 70%)

CONDICIONES PARA SER AVALIADO

- En primeiro lugar é necesaria unha asistencia mínima ás sesións de clase do 80% en cada parte da asignatura; de non acadar ese mínimo non poderá realizarse o exame final.

- É necesario superar ambas partes da materia para que se poida aplicar unha nota final media (se non se supera unha das partes a nota final sería de suspenso). Así mesmo na segunda parte é necesario obter no exame final polo menos 4 puntos sobre 10 para poder sumar a avaliación continua e superar esta parte.

Segundo acordo na reunión de coordinación do 20.05.2019, en relación coa Avaliación da materia:

?Na avaliación continua da materia, será requisito indispensable para ser avaliado a asistencia regular, con participación activa e aproveitamento, ás sesións presenciais e actividades organizadas polos coordinadores da materia e do Mestrado.? Como se indica anteriormente, a asistencia mínima a cada parte da asignatura é do 80% das sesións de clase.

Lémbrese tamén o Acordo marco para elaboración das guías GADU (Aprobado na reunión da Comisión Permanente do 4 de xullo de 2011) consonte a cualificación de non presentado:

?Corresponde ao alumnado, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada.?

As condicións de

avaliación da Oportunidade Adiantada (art. 19 das Normas de Avaliación,

Revisión e Reclamacións das Cualificacións dos Estudos de Grao e Mestrado

Universitario) serán específicas para esta oportunidade. Esta será avaliada por medio dunha proba mixta que suporá o 100 % da cualificación final. Esta proba mixta será deseñada de maneira singular e específica para valorar en que medida o/a estudiante adquiriu os resultados da aprendizaxe aos que se fai referencia na presente guía.

Os criterios de

avaliación son os mesmos tanto para o alumnado matriculado a tempo completo

como no caso do que posúe recoñecemento de dedicación a tempo parcial e/ou dispensa académica de exención de asistencia.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>PRIMEIRA PARTE Alvarez,Sebastián (2015): "The Mexican debt crisis redux: international interbankmarkets and financial crisis, 1977?1982", Financial History Review 22 (1), 79-105.A-Ivarez,Sebastian y Flores Zendejas,Juan (2014): " Trade finance and Latin America's lost decade: Theforgotten link", Investigaciones deHistoria Económica-Economic History Research 10 (2), 127-139Barba Navaretti, G.; Calzolari, G. and Pozzolo, A.P. (2017): FinTech and Banking. Friends or Foes? EUROPEAN ECONOMY: BANKS, REGULATION, AND THE REAL SECTOR 2017, issue 2. (disponible en https://european-economy.eu/)Baskin, J.B. and Miranti, P. J. (1997): A History of Corporate Finance, Cambridge UniversityPress, Cambridge.Bátiz-Lazo,B., Haigh, T., & Stearns, D. (2014): "How the Future Shaped the Past:The Case of the Cashless Society". Enterprise & Society, 15 (1),103-131.Batiz-Lazo, Bernado; J. Carles Maixé-Altés; Paul Thomes (eds.) (2010): Technologcallnnovation in Retail Finance: International Historical Perspectives. Oxford-New York: Routledge. Bátiz-Lazo,Bernardo and Gustavo del Angel (2016): The Dawn of the Plastic Jungle: Lessonsfrom the first credit card in Europe and North America, 1950-1975. Economics Working Paper 16107, March.Hoover Institution, Stanford University, Stanford.Brandeis, L. D. (1994): Eldinero de los demás y de cómo lo utilizan los banqueros , Ariel, Barcelona.Cortada, James W. (2006): The Digital Hand. HowComputers Changed the Work of American Financial, Telecommunications, Media, and Entertainment Industries . New York, Oxford Universiy Press.Evans,David S., and Richard Schmalensee (2008): "Markets with Two-sidedPlatforms." Issues in Competition and Law Policy 1, no. 28,667-693.Maixé-Altés, J. Carles (2018): "Retail trade and payment innovations in the digital era: a cross-industry and multi-country approach", Business History.</p> <p>(DOI:10.1080/00076791.2018.1471062). Disponible en: <a (1),="" (doi:10.1017="" 159-198.="" 20="" a="" andsociety="" banking:="" banks="" before="" digitalisation="" disponible="" en:<br="" enterprise="" eso.2018.18).="" european="" from="" href="https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00076791.2018.1471062?journalCode=fbsh20Maixé-Altés,J. Carles (2019): " industry="" internet."="" new="" of="" perspective="" savings="" the=""><a (1996):="" (1999):="" (2001):="" (2002):="" (2004):="" (2005):="" (2006):="" (2008):="" (2011):="" (2013):="" (2015):="" (2017):="" (2018):="" (la="" -director-="" .="" 3,="" 37,="" 645-667.stearns,="" ?="" a="" a.="" a.;="" abierta="" alcalde,="" aleixandre,="" and="" andeconomic="" análisis="" apuntes="" aranzadi="" ariel,="" aula="" ayora="" años="" banca="" banca,="" banca.="" bancaria="" bancaria,="" bancaria.="" bancarios="" barcelona.castaño,="" bienes="" blanch.uría="" buj,="" bárcena,="" calvo="" cambridge="" cambridge.="" campos,="" camps="" castelló="" castro,="" cillán,="" civitas,="" clave="" competitivo,="" compra="" con="" crisis.="" crédito:="" créditos:="" cuervo,="" cuestiones="" d.l.="" de="" del="" deprés="" diez="" dinero="" dirección="" dykinson,="" díaz="" e.="" economics="" economía="" ed.="" edita="" editorial="" electronic="" en="" entidades="" entorno="" esic.garrido="" españa.="" español,="" española,="" estratégica="" europea="" evolución="" exchange.="" f.="" f.j.,="" factores="" fernández,="" financial="" financiera,="" financieras,="" financiero="" financieros.="" funcasbueno="" funcionamiento="" fundamentos="" g.="" garcía,="" gestión="" gestión,="" gonzález,="" gonzález-valinas,="" guía="" hill,="" hipotecarios="" href="https://www.cambridge.org/core/journals/enterprise-and-society/article/digitalization-of-banking-a-new-perspective-fro m-the-european-savings-banks-industry-before-the-internet/EA2D51EE97A11E35D7705FCC6A1D120D#Mizen, P.(ed.) (2003): Monetary History, Exchange Rates and financial Markets. Essays inhonour of Charles Goodhart, Edward Elgar, Cheltenham, vol. 2.O?Rourke,K. H. and Williamson, J. G. (2000): Globalization and History, The MIT Press,Cambridge, Mass.Piketty,Thomas (2014): Capital in the Twenty-First Century. Londres, Belknap PressReinhart, CarmenM. and Rogoff, Kenneth S. (2009): This time is different: eight centuries offinancial folly. Princeton: Princeton University PressRochet,Jean-Charles and Jean Tirole (2006): " i,="" ii,="" información="" inmuebles),="" instrumentos="" internacional="" j.="" j.,="" j.a.="" j.a.;="" j.l.="" j.r.="" journal="" l.,="" l.a.="" la="" las="" lo="" london,="" los="" lópez="" m.="" m.t.="" madrid.="" madrid.calvo="" madrid.lópez="" madrid.pérez="" madridrasines="" madridrío="" manual="" markets:="" martos,="" martínez="" mcgraw="" modernization,="" muñoz,="" new="" no.="" nueva="" of="" operativa="" ordenación="" organización="" origins="" otros="" p="" p.="" palacio,="" pampillón="" parejo,="" parte="" pascual,="" paymentsystem="" perspectiva="" perspectivas="" pirámide,="" pirámide.="" pirámide.rasines="" pirámide.río="" pirámide.santos="" polo,="" press,="" progressreport."="" práctica="" préstamos="" r.="" r.;tilly,="" ramírez,="" rand="" reforma="" regulación="" resueltas,="" reuters.<="" rodríguez="" s.="" s.l.calvo,="" saiz,="" santos.="" sanz="" sebastián="" segunda="" servicios="" sistema="" springer.sylla,="" state,="" supervisión="" system,="" sánchez="" t.="" tascón,="" tendencias="" the="" thomson="" tirant="" torres,="" tortella,="" tras="" two-sided="" un="" una="" uned,="" university="" unión="" urbaneja="" valoración="" value="" villegas="" visa="" y="" york:="" àlvarez,="" ávila,=""></p>
---------------------	--

Bibliografía complementaria

- Comisión Nacional del Mercado de Valores (). <http://www.cnmv.es/index.htm>.
- The Federal Reserve Board USA: Statistics: Releases and Historical Data (). <http://www.federalreserve.gov/releases/>.
- Fundación de las Cajas de Ahorros (FUNCAS) (). <http://www.funcas.es/>.
- Istituto Galego de Estadística (). <http://www.ige.eu/ga/index.htm>.
- Savings Banks; Retail Banking (WSBI - ESBG) (). <http://www.savings-banks.com/generalHome.aspx>.
- Asociación Española de la Banca (). www.aebanca.es.
- Analistas Financieros Internacionales (). www.afi.es.
- Asociación Hipotecaria de España (). www.ahe.es.
- Establecimientos financieros de crédito (). www.asnef.es.
- Banco de España (). www.bde.es.
- Confederación Española de Cajas de Ahorros (). www.ceca.es.
- Cinco Dias (). www.cincodias.com.
- Banco Central Europeo (). www.ecb.int.
- Buscador de Economía y Empresa (). <http://www.buscadoree.udc.es/>. Facultad Ciencias Económicas y Empresariales - UDC
- El Economista (). www.eleconomista.es.
- El País (). www.elpais.com.
- Expansión (). www.expansion.com.
- Instituto Nacional de Estadística (). www.ine.es.
- Inverco (Inversión Colectiva) (). www.inverco.es.
- Invertia (). www.invertia.com.
- La Gaceta de los Negocios (). www.negocios.com.
- La Voz de Galicia (). www.lavozdegalicia.es.
- Ministerio de Economía y Hacienda (). www.mineco.es.
- Unión Nacional de Cooperativas de Crédito y Cajas Rurales y Profesionales (). www.unacc.es.
- Centre for Economic Policy Research (). http://www.cepr.org/default_static.htm.
- Federal Deposit Insurance Corporation (). <http://www.fdic.gov/index.html>.
- Federal Reserve Board, USA - Statistics (). <http://www.federalreserve.gov/econresdata/releases/statisticsdata.htm>.
- International Futures ? Exploring Alternative Global Possibilities (). <http://www.ifs.du.edu/index.aspx>.
- Istituto Galego de Estadística - IGE (). <http://www.ige.eu/ga/index.htm>.

Recomendacións**Materias que se recomienda ter cursado previamente**

Fiscalidade das Operacións e dos Instrumentos Financeiros/611403301

Análise e xestión de riscos/611403304

Instrumentos financeiros derivados/611403305

Contabilidade de entidades e instrumentos financeiros/611403309

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Mercados Financeiros/611403302

Sistema financeiro/611403307

Materias que continúan o temario**Observacións**

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías